6.2.2018

HE 184/2017vp laiksi eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä ja laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain 2 § muuttamisesta; LVM:n lausunto

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä. Laki koskisi moottorikäyttöisissä ajoneuvoissa, liikkuvissa työkoneissa, maa- ja metsätaloustraktoreissa sekä sisävesillä kulkevissa sisävesialuksissa ja huviveneissä käytettäviä polttoaineita.

Ehdotetun lain mukaan polttoaineiden toimittajille tulisi velvollisuus vähentää kulutukseen luovutettavien polttoaineiden energiayksikköä kohti laskettuja kasvihuonekaasupäästöjä vähintään kuudella prosentilla vuoden 2020 loppuun mennessä verrattuna fossiilisten polttoaineiden käytöstä aiheutuviin elinkaarenaikaisiin keskimääräisiin kasvihuonekaasupäästöihin Euroopan unionissa vuonna 2010. Velvollisuuden laiminlyönnistä määrättäisiin seuraamusmaksu. Velvoite koskisi vain vuotta 2020.

Laissa säädettäisiin myös biopolttoaineiden ja niiden raaka-aineiden kestävyyskriteerien mukaisuudesta, kasvihuonekaasupäästöjen laskennasta ja vuotuisesta tietojen antamisesta.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää annettua esitystä pääosin hyvänä. Liikenteelle on Suomessa asetettu erittäin kunnianhimoiset päästövähennystavoitteet ja esityksessä ehdotetut muutokset tukevat näiden tavoitteiden saavuttamista. Kuten esityksen vaikutusarvioissa on todettu, vaikutukset liikenteen kasvihuonekaasujen kokonaispäästöihin riippuvat kuitenkin myös liikennemäärien ja -suoritteiden kehittymisestä, polttoainetehokkuuden kehittymisestä sekä moottoribensiiniä ja dieselöljyä korvaavien muiden vaihtoehtoisten polttoaineiden, kuten kaasujen, sekä sähkön käytön yleistymisestä sekä ajoneuvojen ja polttoaineiden verotuksesta.

Muut käyttövoimat kuin biopolttoaineet on huomioitu myös käsillä olevassa ehdotuksessa. Ehdotuksen mukaan kuuden prosentin päästövähennysvelvoitteen saavuttamisessa voidaan huomioida paitsi vähähiiliset biopolttoaineet, myös muut vähähiiliset polttoaineet, kuten paineistettu maakaasu, nesteytetty maakaasu, nestekaasu, sähkö ja vety. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää ehdotusta näiden aineiden mukaan ottamisesta erittäin kannatettavana. Biopolttoaineet eivät pitemmällä aikavälillä yksin riitä liikenteen päästövähennysten aikaansaamiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Ehdotuksen mukaan polttoaineen toimittaja voisi sopia velvoitteen täyttämisestä esimerkiksi tieliikenteen moottoriajoneuvoissa käytettävän sähkön toimittajan kanssa, jos tämä kykenee mittaamaan ja seuraamaan tai muulla tavalla arvioimaan riittävän luotettavasti kyseisiin ajoneuvoihin käytettäväksi toimitetun sähkön määrää. Liikenne- ja viestintäministeriö kiinnitti lausuntokierroksella huomiota juuri sähkön toimituksen mitattavuuteen, sillä kotona tai työpaikoilla ladattua sähköä ei aina ole mahdollista erotella muusta sähkönkäytöstä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että tämän lain piiriin tulisi ainoastaan julkisilla latauspisteillä ladattua sähköä. Tämä on liikenne- ja viestintäministeriön näkökulmasta perusteltu ratkaisu.

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisvelvoitteeseen voitaisiin ehdotuksen mukaan laskea myös lentoliikenteeseen toimitettu biopolttoaine. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että biopolttoaineiden ohjaaminen lentoliikenteen käyttöön on pitkällä aikavälillä välttämätöntä. Eri velvoitteiden täyttymisen osalta Suomella on kuitenkin lähitulevaisuudessa suurimmat huolet taakanjakovelvoitteen osalta. Lentoliikenteen käyttämää biopolttoainetta ei voida huomioida taakanjakovelvoitteen täyttämisessä, koska lentoliikenne ei kuulu taakanjakosektorille. Tämän vuoksi liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että biopolttoaineita tulisi ainakin lähivuosina ohjata pääsääntöisesti tieliikenteeseen (jakeluvelvoitelain säätämällä tavalla). Kun tieliikenteeseen pitemmällä aikavälillä saadaan lisää muita vaihtoehtoisia käyttövoimia, biopolttoaineita tulee ohjata kasvavassa määrin lentoliikenteeseen, jossa päästöjen vähentämiseen on vähemmän vaihtoehtoja.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi